

STEPHEN EDWIN KING s-a născut în Portland, Maine, în 1947, al doilea fiu al lui Donald și Nellie Ruth Pillsbury King. Când avea doi ani, tatăl său și-a abandonat familia, iar micul Stephen a avut o copilărie grea, marcată de repetate mutări dintr-un oraș în altul. A îndrăgit matineele anilor '50, unde se proiectau mai ales filme de groază și SF, iar în 1960 l-a descoperit pe H.P. Lovecraft, care a avut o influență decisivă asupra lui – s-a apucat să aștearnă povești la o mașină de scris căreia îi lipsea tasta „N”, pe care o vom întâlni mai târziu în *Misery*.

Între 1962 și 1966 a frecventat Liceul Lisbon Falls, iar între 1966 și 1970 a urmat cursurile Universității Maine din Orono. În această perioadă a lucrat la biblioteca facultății și a publicat primele sale povestiri în revista *Maine Campus*, unde a ținut și o rubrică permanentă. În iunie 1970 a obținut licența în literatură, un certificat de profesor de liceu și o diplomă pentru elocuțiune și artă dramatică.

În 1971 s-a căsătorit cu Tabitha Jane Spruce, viitoarea scriitoare și poetă T. King, și împreună au trei copii. O vreme a trăit într-o rulotă și a lucrat într-o spălătorie industrială, apoi a devenit profesor de engleză la Hampden Academy, Maine. O viață grea, plină de lipsuri, care-l va duce la alcoolism. A început să scrie *Carrie*, dar, fiindcă romanul nu avansa deloc, l-a aruncat la gunoi. Tabitha însă, care nu se îndoia de talentul lui, a recuperat manuscrisul și l-a convins să-l ducă la bun sfârșit. În 1973 declicul s-a produs: concernul editorial Doubleday a acceptat spre publicare *Carrie*, iar New American Library a cumpărat drepturile ediției de buzunar cu suma record de 400 000 de dolari. În 1975 familia sa și-a cumpărat prima casă la Bridgton, Maine, iar Stephen King a publicat *Salem's Lot*. De acum înainte își va consacra viața exclusiv creației literare și, într-o mai mică măsură, producției cinematografice. Aproape toate romanele lui au fost ecranizate și King acordă permisiunea studenților la regie să adapteze povestirile sale pentru suma simbolică de un dolar.

Autor a peste patruzeci de romane și două sute de povestiri, a doborât toate recordurile de vânzări și a primit numeroase premii, printre care și prestigioasa Medalie pentru Contribuții Deosebite în Domeniul Literaturii Americane oferită de National Book Foundation. În 2006 venitul său anual a fost estimat la 40 de milioane de dolari.

STEPHEN
KING

PISTOLARUL

Traducere din limba engleză
MIRCEA PRICĂJAN

NEMIRA

Introducere

Despre cum e să ai nouăsprezece ani (și despre alte câteva lucruri)

i

Hobbiții erau mari când eu aveam nouăsprezece ani (număr cu o anumită importanță în poveștile care urmează).

În timpul Marelui Festival de Muzică de la Woodstock, prin noroaiele de la ferma lui Max Yasgur trebăluiau probabil vreo șase Merry și Pippin, de două ori mai mulți Frodo și nenumărați Gandalfi hippy. *Stăpânul inelelor* al lui J.R.R. Tolkien avea o popularitate răsunătoare în zilele acelea și, deși n-am ajuns nici o clipă la Woodstock (regrete, regrete), presupun că eram și eu măcar pe jumătate hippy. Suficient, în orice caz, încât să fi citit cărțile și să mă fi îndrăgostit de ele. Cărțile din seria *Turnul Întunecat*, asemenea celor mai multe povești fantasy de mare întindere scrise de bărbați și femei din generația mea (*The Chronicles of Thomas Covenant*, de Stephen Donaldson, și *The Sword of Shannara*, de Terry Brooks, sunt doar două dintre multe astfel de exemple), s-au născut sub auspiciile operei lui Tolkien.

Dar, cu toate că am citit cărțile în 1966 și 1967, m-am abținut de la scris. M-a impresionat (și încă într-un mod de-o sinceritate cât se poate de duioasă) amploarea imaginației lui Tolkien – ambiția poveștii lui –, însă eu voiam să scriu genul meu propriu de poveste și, dacă m-aș fi pus atunci pe treabă, aș fi scris-o pe a lui. Asta, cum îi plăcea răposatului Dick Nixon cel Viclean să spună, ar fi fost o greșală. Grație domnului Tolkien, secolul douăzeci era populat deja de toți elfii și vrăjitorii pe care putea să-i încapă.

În 1967, nu aveam nici o idee despre ce gen de poveste ar putea fi, dar asta nu conta; eram convins că voi ști s-o recunosc atunci când avea să-mi taie calea. Aveam nouăsprezece ani și eram arogant. Categorie suficient de arogant să simt că mai pot aștepta puțin să-mi vină muza și să-mi scriu capodopera (căci eram convins că asta va fi). La nouăsprezece ani mi se părea că e dreptul meu să fiu arogant; la vârsta aceea, cel mai adesea, timpul încă nu apucă să-și pună pecetea asupra ta. Mai apoi îți rărește părul și-ți taie avântul, după spusele unui cântec country în vogă, dar adevărul e că te văduvește și de altceva. Nu știam asta în 1966 și 1967, iar dacă aș fi știut, nu mi-ar fi păsat. Îmi puteam imagina – cât de cât – cum e să ai patruzeci de ani, dar cincizeci? Nu. *Șaizeci?* Niciodată! Șaizeci de ani, ca vârstă, ieșea din discuție. Iar la nouăsprezece ani exact așa trebuie să fii. Nouăsprezece ani e vârsta la care spui: *Păzea, oameni buni, că eu trag în piept TNT și dau pe gât dinamită, așa că, dacă ți-neți la viață, ștergeți-o din calea mea – vine Stevie.*

Nouăsprezece ani reprezintă vârsta egoismului, când grijile personale sunt limitate ca număr. Aveam bătaie lungă, și de asta îmi păsa. Aveam ambiție cu carul, și de asta îmi păsa. Aveam o mașină de scris pe care o căram după mine de la o mizerie de apartament la altul, mereu cu un pachet de țigări în buzunar și cu zâmbetul pe buze. Compromisurile vârstei mijlocii erau departe, povara bătrâneții – dincolo de orizont. Aidoma protagonistului din cântecul acela al lui Bob Seger care e folosit acum la vânzarea de camioane, simțeam că am o putere fără margini și un optimism așij-derea; buzunarele îmi erau goale, dar capul îmi era plin de lucruri pe care voiam să le spun și inima îmi era plină de povești pe care voiam să le istorisesc. Sună dulceag acum; mi se părea minunat atunci. Mi se părea extrem de mișto. Mai mult decât orice voiam să trec de barierele mentale ale cititorilor mei, voiam să le fac praf și să

le schimb pentru vecie folosindu-mă doar de poveste. Și simțeam că pot face lucrul acesta. Simțeam că mă *născusem* pentru a-l face.

Sună a îngâmfare ce spun? Îngâmfare crasă sau pasabilă? Oricum ar fi, nu-mi cer iertare. Aveam nouăsprezece ani. Nu aveam nici măcar un fir cărunt în barbă. Aveam trei perechi de jeanși, o pereche de ghete, ideea că lumea e a mea și nimic din ce s-a întâmplat în următorii douăzeci de ani nu mi-a dovedit că n-ar fi așa. Apoi, în jurul vârstei de treizeci și nouă de ani, problemele au început să se adune: băutura, drogurile, un accident de mașină care a schimbat felul în care umblu (printre alte lucruri). Am scris despre ele pe larg și nu e nevoie să le tratez și aici. Pe lângă asta, pentru voi e totuna, nu? Lumea trimite până la urmă un polițai nervos care să vă pună puțin frână și să vă arate cine-i șeful. Voi, cei care citiți aceste cuvinte, fără îndoială că v-ați întâlnit cu el (sau că o veți face); eu l-am întâlnit și sunt sigur că se va întoarce. Îmi știe adresa. E un tip rău, un copoi nervos, dușmanul de moarte al moftului de moment, al poznelor de tot felul, al mândriei, al ambiției, al muzicii date la volum maxim și al tuturor lucrurilor care țin de vârsta de nouăsprezece ani. Dar încă sunt de părere că aceea este o vârstă neprețuită. Poate cea mai bună vârstă. Te poți distra cât e noaptea de lungă, dar când muzica tace și berea se evaporă, mai poți încă să gândești. Și să ai vise mărețe. Polițaiul cel rău oricum îți retează până la urmă din lungul nasului, iar dacă de la început îți lipsește elanul, ei bine când își termină treaba cu tine nu mai rămâi nici cât să te vezi sub lupă. „Am mai prins unul!“ strigă el și se apropie cu pași mari, cu carnetul de amenzi în mână. Așa că puțină aroganță (sau chiar multă) nu-i un lucru atât de rău, deși fără îndoială că mama v-a spus exact opusul. Mie mi-a spus. *Trufia prăbușirea prevestește, Stephen*, mi-a spus ea... și apoi am aflat – cam pe la vârsta care rezultă din operația 19 x 2 – că până la urmă oricum te prăbușești. Sau dă cineva cu tine într-un șanț. La nouăsprezece ani poți fi amendat în baruri și ți se poate spune să speli dracului putina, să-ți vezi naibii de ale tale în stradă, dar nu poți fi amendat când stai jos și pictezi un tablou, scrii o poezie sau spui o poveste, pentru Dumnezeu, iar dacă voi, cei care citiți acestea, sunteți foarte tineri, nu le permiteți adulților, cei care se cred mai buni decât voi, să vă convingă de contrariu. Sigur,

n-ați fost niciodată la Paris. Nu, n-ați alergat niciodată cu taurii în Pamplona. Da, sunteți niște mucoși care până acum trei ani n-au avut pic de păr la subsuoară – și ce dacă?

Dacă de la început idealurile nu vă depășesc puterile, cum o să vă descurcați când o să creșteți mari și tari? Dați-vă frâu liber orice v-ar spune alții, asta-i filozofia mea; stați jos și *rupeți* zăgazurile.

ii

Cred că romancierii sunt de două feluri, iar aici mă refer și la genul de romancier cu caș la gură care eram eu în 1970. Cei sortiți pentru latura mai literară sau „serioasă” a meseriei examinează fiecare subiect posibil prin prisma următoarei întrebări: *Ce ar putea să însemne pentru mine scrierea genului ăstuia de poveste?* Cei al căror destin (sau ka, dacă vreți) este acela de a scrie romane populare sunt înclinați să-și pună o întrebare foarte diferită: *Ce ar putea însemna pentru alții scrierea genului ăstuia de poveste?* Romancierul „serios” caută răspunsuri și soluții pentru sine; romancierul „popular” caută un public. Amândoi acești romancieri sunt la fel de egoiști. Am întâlnit destui și mă pun zălog pentru asta.

În orice caz, cred că și la vârsta de nouăsprezece ani am înțeles că povestea lui Frodo și a încercărilor sale de a scăpa de Inelul Suprem aparține celui de-al doilea grup. Erau, în definitiv, aventurile unei găști de pelerini englezi desfășurate pe fundalul unei mitologii vag nordice. Îmi plăcea ideea aventurii cu aer cavaleresc – o *adoram*, de fapt –, dar nu mă interesau deloc nici țărănușii voinici ai lui Tolkien (asta nu înseamnă că nu-mi plăceau, pentru că nu ar fi adevărat), nici sumbrul decor scandinav ales de el. Dacă aș fi încercat să merg pe direcția aceasta, mi-aș fi dat cu stângu-n dreptul.

Așa că am așteptat. În 1970 aveam douăzeci și doi de ani, primele fire cărunte îmi apăruseră în barbă (cred că de vină pentru asta erau și cele două pachete și jumătate

de Pall Mall pe care le fumam zilnic), dar și la douăzeci și doi de ani îți permiți să aștepți. La douăzeci și doi de ani timpul este încă de partea ta, chiar dacă și atunci polițaiul ăla rău bântuie prin cartier punând întrebări.

Apoi, în cinematograful aproape complet gol (cinema Bijou din Bangor, Maine, dacă are vreo importanță), am văzut un film regizat de Sergio Leone. Se numea *Bunul, răul și urâtul* și înainte ca acesta să ajungă măcar la jumătate, știam deja că vreau să scriu ceva ce conținea sentimentul de aventură și magie din seria lui Tolkien, dar pe fundalul western aproape absurd de măreț al lui Leone. Dacă ați văzut westernul acela bizar doar la televizor, nu înțelegeți despre ce vorbesc – nu vă fie cu bănat, dar așa este. Pe un ecran de cinematograf, proiectat prin lentilele Panavision potrivite, *Bunul, răul și urâtul* e o epopee din tagma lui *Ben-Hur*. Clint Eastwood pare înalt cam de cinci metri și jumătate și fiecare fir sârmos de păr de pe obrajii lui pare mare cam cât un sequoia tânăr. Ridurile de la colțurile gurii lui Lee Van Cleef par adânci cât niște canioane și pe fundul fiecăruia s-ar putea afla câte o deșirare (vezi *Vrăjitorul și globul de cristal*). Deșertul din cadre pare să se întindă cel puțin până la orbita planetei Neptun. Iar butoiașul fiecărui pistol rivalizează ca mărime cu tunelul Holland.

Mai mult decât cadrul acesta, îmi doream senzația de epopee, acea *măreție* apocaliptică. Faptul că Leone habar nu avea de geografia Americii (după unul dintre personaje, Chicago e situat undeva în apropiere de Phoenix, Arizona) sporea senzația de dislocare uriașă a filmului. Și în entuziasmul meu – entuziasm pe care numai un tânăr îl poate atinge, cred – voiam să scriu nu doar o carte *lungă*, ci *cel mai lung roman popular din istorie*. N-am reușit să fac asta, dar am sentimentul că strădania mea n-a fost de prisos; *Turnul Întunecat*, volumele 1-7, cuprinde într-adevăr o singură poveste, iar primele patru volume însumează puțin peste două mii de pagini în ediție de buzunar. Ultimele trei volume însumează alte două mii cinci sute în manuscris. Nu încerc să sugerez aici că lungimea are vreo legătură cu calitatea; spun doar că am vrut să scriu o saga și că, într-un fel, am reușit. Dacă m-ați întreba *de ce* am vrut asta, nu v-aș putea răspunde. Poate că asta înseamnă să crești în America: ridică cea mai înaltă clădire, sapă cea mai adâncă groapă, scrie cea mai lungă carte. Iar expresia aia

nedumerită de pe fața mea atunci când vine vorba de motivația gestului? Am impresia că și asta se explică prin natura americanului. Într-un final, nu putem spune decât: *La vremea aia mi s-a părut o idee bună.*

iii

Încă un lucru despre vârsta de nouăsprezece ani, dacă nu vă e cu bănat: este vârsta, cred, la care mulți dintre noi rămânem cumva încremeniți (mental și emoțional, chiar dacă nu și fizic). Anii trec și într-o zi te uiți în oglindă nedumerit de-a binelea. *Ce caută ridurile astea pe fața mea? te întrebi. De unde a apărut burtica asta nenorocită? La naiba, eu n-am decât nouăsprezece ani!* Ce spun nu e nici pe departe un concept original, însă asta nu reduce cu nimic efectul de surpriză.

Timpul vă aduce fire cărunte în barbă, timpul vă taie elanul și în tot acest timp voi vă spuneți – prostuților – că timpul încă este de partea voastră. Partea rațională din voi știe că nu e așa, însă inima refuză să creadă. Dacă aveți noroc, polițaiul care v-a amendat pentru că ați depășit viteza și pentru că vă distrați prea bine vă mai dă și o doză de săruri mirositoare. Într-o oarecare măsură, asta mi s-a întâmplat mie aproape de finele secolului douăzeci. A venit sub forma unei furgonete Plymouth care m-a răsturnat în șanțul de pe marginea unui drum din orașul meu de domiciliu.

Cam la trei ani după acel accident am ținut o ședință de autografe pentru *Dintr-un Buick 8* la o librărie Borders din Dearborn, Michigan. Când i-a venit rândul, un tip a spus că se bucură tare, tare de tot că sunt încă în viață. (Mi se întâmplă asta des și *al naibii* să fiu dacă nu-i o declarație mai bună decât: „De ce dracu’ n-ai murit?”)

„Eram cu un prieten bun când am auzit că ai fost lovit“, a zis el. „Măiculiță, am clătinat atunci din cap și-am rostit: «S-a zis cu Turnul, se înclină, cade, aaa, căcat, acum n-o să-l mai termine *niciodată*.»“

O versiune a aceleiași idei îmi trecuse și mie prin gând – neliniștitoarea idee că, după ce am clădit Turnul Întunecat în imaginarul colectiv al unui milion de cititori,

am totuși responsabilitatea de a-l ține în picioare atât timp cât oamenii vor dori să citească despre el. Asta s-ar putea să însemne doar cinci ani; în ce mă privește, ar putea însemna și cinci sute. Scrierile fantasy, cele nereușite laolaltă cu cele reușite (chiar și-n clipa aceasta cineva probabil că citește *Vampirul Varney* sau *Călugărul*), par să aibă viață lungă pe rafturi. Metoda prin care Roland încearcă să protejeze turnul este să înlătore factorii care amenință Grinzile de susținere ale Turnului. Imediat după accident mi-am dat seama că asta va trebui să fac și eu, ducând la bun sfârșit povestea pistolarului.

În cursul lungilor pauze dintre scrierea și publicarea primelor patru volume ale sagăi *Turnul Întunecat*, am primit sute de scrisori „înverșunate“. În 1998 (când, cu alte cuvinte, trudeam sub falsa impresie că încă am nouăsprezece ani), am primit una din partea unei „bunicuțe de opșdoi de ani, nu vreau să Vă Deranjez cu Problemele mele DAR sunt foarte Bolnavă în Ultima Vreme.“ Bunicuța îmi spunea că probabil nu mai are de trăit decât un an („14 Luni cel Mult, mă roade Cancerul“) și, chiar dacă nu se așteaptă de la mine să termin povestea lui Roland la timp doar pentru ea, vrea să știe dacă nu pot (*vă rog frumos*) să-i spun pur și simplu cum se va sfârși. Cuvintele care mi-au strâns inima (deși nu destul cât să mă reapuc de scris) erau cele prin care promitea că nu va „spune nici măcar Unui Suflet“. Un an mai târziu – probabil după accidentul care m-a aruncat în spital –, una dintre asistentele mele, Marsha DiFilippo, a primit o scrisoare de la un individ care aștepta aplicarea pedepsei capitale într-o închisoare din Texas sau Florida și care voia să știe, în esență, același lucru: cum se va sfârși? (El promitea că va lua secretul în mormânt cu el, lucru care pe mine m-a înfiorat.)

Le-aș fi dat amândurora ceea ce voiau – un rezumat al aventurilor viitoare ale lui Roland – dacă aș fi putut, dar, vai, nu puteam. Habar nu aveam cum urmau să se sfârșească lucrurile pentru pistolar și prietenii lui. Pentru a ști, trebuie să scriu. Cândva am avut o schiță, dar am pierdut-o pe drum. (Probabil că oricum nu valora nici cât o ceapă degerată.) Nu aveam decât niște notițe („*Chussit, chissit, chassit*, bla-bla-negreșit“ spune una de pe masă în clipa în care scriu acestea). În cele din urmă, începând cu iulie 2001, m-am reapucat de scris. Știam deja că nu mai am

nouăsprezece ani, și nu doar din cauza urmelor pe care timpul le lăsase asupra trupului meu. Știam că voi împlini șazeci de ani, poate chiar șaptezeci. Și voiam să-mi închei povestea înainte ca polițaiul cel rău să vină o ultimă dată. Nu simțeam deloc dorința de-a fi pus la index alături de *Povestirile din Canterbury* și *Misterul lui Edwin Drood*.

Rezultatul – de bine, de rău – se află înaintea voastră, Cititori Fideli, fie că începeți ciclul cu volumul întâi, fie că vă pregătiți pentru volumul cinci. Că vă place au ba, povestea lui Roland este acum gata. Sper să vă bucurați de ea.

În ce mă privește, m-am distrat cât pentru o viață întreagă.

Stephen King
25 ianuarie 2003

PREFAȚĂ

Bună parte din ceea ce scriitorii spun despre opera lor sunt niște porcării neinspirate*. Din cauza aceasta nu ați văzut niciodată o carte intitulată *O sută mari introduceri ale civilizației occidentale* sau *Cele mai iubite prefețe ale poporului american*. Acesta este un decret subiectiv din partea mea, desigur, dar după ce am scris cel puțin cincizeci de introduceri și prefețe – ca să nu mai zic de o carte întreagă despre arta scrisului – cred că este un decret pe care mi-am câștigat dreptul să-l dau. Și cred că mă puteți lua în serios când vă spun că aceasta s-ar putea să fie una dintre rarele ocazii când chiar am ceva important de spus.

În urmă cu câțiva ani am stârnit o oarecare vâlvă în rândul cititorilor mei oferindu-le o versiune revizuită și extinsă a romanului *Apocalipsa*. Aveam în mod explicabil emoții pentru cartea aceea, deoarece *Apocalipsa* a fost dintotdeauna romanul pe care cititorii mei l-au iubit cel mai tare (în ceea ce-i privește pe cei mai pasionați „fani Apocaliptici“, puteam să mor în 1980 și lumea n-ar fi rămas cu mult mai săracă).

Dacă există o poveste care să rivalizeze cu *Apocalipsa* în imaginația cititorilor mei, aceasta probabil că este povestea lui Roland Deschain și a călătoriei sale spre Turnul Întunecat. Iar acum – fir-ar să fie! – uite că am procedat la fel.

* Pentru o discuție comprehensivă asupra Factorului Porcărie, vedeți *Despre scris*, carte publicată de Scribner în anul 2000 (Ed. Nemira, 2007) (n.a.).

Doar că nu e chiar așa și vreau să știți și voi asta. Și mai vreau să știți ce *anume* am făcut totuși și de ce. S-ar putea să nu fie important pentru voi, dar este *foarte* important pentru mine, așa încât prefața aceasta reprezintă (sper) o excepție de la Regula Porcărilor a lui King.

Mai întâi, vă rog, aduceți-vă aminte că *Apocalipsa* a înregistrat amputări ample în faza de manuscris nu din motive editoriale, ci din cele financiare. (Erau limite impuse și de legătorie, dar nici nu vreau să discut despre asta.) Ceea ce am dat înapoi publicului la sfârșitul anilor optzeci erau porțiunile revizuite ale manuscrisului preexistent. Am revizuit de asemenea lucrarea în întregul ei, mai mult pentru a pune în lumină epidemia de SIDA care a înflorit (dacă acesta este cuvântul potrivit) între prima ediție a *Apocalipsei* și publicarea versiunii revizuite, opt sau nouă ani mai târziu. Rezultatul a fost un volum cu aproximativ 100.000 de cuvinte mai lung decât originalul.

În cazul *Pistolarului*, volumul original era subțirel, iar materialul adăugat în această versiune însumează doar treizeci și cinci de pagini sau în jur de nouă mii de cuvinte. Dacă ați citit *Pistolarul* înainte, veți găsi doar două sau trei scene complet noi aici. Puriștii Turnului Întunecat (din care există un număr surprinzător de mare – căutați doar pe internet) vor dori să citească din nou cartea, sunt sigur, și majoritatea o vor face cel mai probabil cu un amestec de curiozitate și iritare. Înțeleg asta, dar e musai să spun că ei mă preocupă mai puțin decât cititorii care nu i-au întâlnit niciodată pe Roland și al său ka-tet.*

În pofida adepților ei fervenți, povestea Turnului este mult mai puțin cunoscută cititorilor mei decât *Apocalipsa*. Uneori, când țin lecturi în public, le cer celor prezenți să ridice mâna dacă au citit vreun roman de-ale mele. Dacă tot s-au sinchisit să vină – uneori depășind inconvenientul suplimentar de a angaja un baby-sitter și cheltuind în plus cu un plin de benzină pentru bătrânul lor sedan –, nu mă surprinde deloc că majoritatea ridică mâna. Apoi îi rog să țină mâna sus pe cei care au citit una sau mai multe povești din seria *Turnul Întunecat*. Când le cer asta, cel puțin jumătate dintre

* Cei pe care îi unește destinul (n.a.).

mâini invariabil coboară. Concluzia e destul de clară: deși am petrecut exagerat de mult timp scriind cărțile astea în cei treizeci și trei de ani scurși între 1970 și 2003, relativ puțin oameni le-au citit. Totuși, cei care le-au citit au dezvoltat o pasiune față de ele. Eu însumi sunt pasionat – în orice caz, destul cât să nu-l fi putut lăsa niciodată pe Roland să se retragă în acel exil reprezentat de nefericitul cămin al personajelor neîmplinite (gândiți-vă la pelerinii lui Chaucer în drum spre Canterbury sau la oamenii care populează ultimul roman neterminat al lui Charles Dickens, *Misterul lui Edwin Drood*).

Cred că am presupus întotdeauna (unde va în străfundul minții, căci nu-mi amintesc să mă fi gândit vreodată conștient la asta) că voi avea timp să duc munca la capăt, că poate Dumnezeu îmi va trimite la momentul potrivit o telegramă cântătoare: „Tra-la-li și tra-la-lu/ Treci la treabă, Stephen,/ Și termină cu Turnu’.” Și, într-un fel, ceva asemănător chiar s-a întâmplat, deși ceea ce m-a pus din nou în mișcare a fost nu o telegramă cântătoare, ci o întâlnire neprevăzută cu o furgonetă Plymouth. Dacă vehiculul care m-a izbit în ziua aceea ar fi fost puțin mai mare sau dacă lovitura ar fi fost puțin mai frontală, ați fi putut citi un anunț de genul: „Participanții la slujba funerară sunt rugați să nu aducă flori, familia King vă mulțumește pentru condoleanțe.” Și aventura lui Roland ar fi rămas pe veci neterminată, cel puțin de mine.

În orice caz, în 2001 – pe când deja reîncepeam să mă simt mai bine – am decis că a sosit timpul să închei povestea lui Roland. Am pus orice altceva deoparte și m-am apucat de lucru la ultimele trei volume. Ca întotdeauna, am făcut asta nu atât pentru cititorii care mi-o cereau, cât pentru mine însumi.

Deși acum, când scriu rândurile de față, în iarna anului 2003, încă mai sunt de făcut revizii la ultimele două volume, cărțile în sine au fost terminate vara trecută. Și, în timpul scurs între redactarea volumului cinci (*Lupii din Calla*) și a volumului șase (*Cântecul lui Susannah*), am hotărât că a sosit momentul să mă întorc la început și să fac ultimele revizii generale. De ce? Pentru că aceste șapte volume n-au reprezentat de fapt niciodată povești distincte, ci segmente ale unui singur roman lung intitulat *Turnul Întunecat*, și pentru că începutul nu se mai potrivea întru totul cu finalul.

Felul în care fac revizii nu s-a schimbat mult de-a lungul anilor. Știu că sunt scriitori care revizuiesc pe măsură ce scriu, dar metoda mea de atac s-a rezumat întotdeauna

la asta: pornește la drum și păstrează un ritm cât mai susținut, menținând tăișul narativ cât mai ascuțit posibil prin utilizare constantă, și încearcă să depășești cel mai insidios dușman al romancierului, și anume îndoiala. Când te uiți în urmă ți se ivesc prea multe întrebări: Cât de credibile sunt personajele? Cât de interesantă e povestea? Cât de bun e, de fapt, textul? O să miște pe cineva? Pe mine însumi mă mișcă?

Când termin prima ciornă a unui roman, îl pun deoparte, așa bubos cum e, la maturat. După ce trece o perioadă – șase luni, un an, doi ani, nu prea are importanță –, mă pot întoarce la el cu un ochi mai rece (dar încă afectuos) pentru a mă apuca să-l revizuiesc. Și chiar dacă fiecare volum din ciclul Turnului a fost revizuit ca entitate separată, nu mi-am privit niciodată lucrarea ca un întreg decât după ce am terminat volumul șapte, *Turnul Întunecat*.

Când mi-am aruncat ochii peste primul volum, cel pe care îl țineți acum în mâini, am înțeles clar trei lucruri. Primul era acela că *Pistolarul* fusese scris de un om foarte tânăr și că avea toate problemele cărții unui om foarte tânăr. Al doilea era acela că, mai cu seamă în lumina volumelor următoare, conținea o mulțime de erori și piste false.* Al treilea era acela că *Pistolarul* nici măcar nu *suma* ca volumele din urmă – era, cu toată sinceritatea, destul de greoi la lectură. De prea multe ori m-am auzit cerându-mi scuze pentru el și spunându-le oamenilor că, dacă vor persevera, vor descoperi că povestea își găsește cu adevărat vocea în *Alegerea celor trei*.

La un moment dat în *Pistolarul*, Roland este descris ca fiind genul de bărbat care ar îndrepta tablouri în camerele de hotel. Eu sunt genul ăsta de tip și, într-o oarecare măsură, la asta se reduce tot procesul de rescriere: îndreptarea tablourilor, aspiratul podelelor, frecatul toaletelor. Am dereticat pe brânci în cursul acestei revizii și am avut ocazia să fac ceea ce orice scriitor vrea să facă în privința unei lucrări încheiate, dar care încă mai are nevoie de un ultim lustru și acordaj: *să o pun pur și simplu la punct*. Odată ce știi cum se sfârșesc lucrurile, ești dator potențialului cititor – și ție însuși –

* Un exemplu în acest sens probabil că va fi concludent pentru toate. În textul celeilalte ediții a *Pistolarului*, Farson este numele unui oraș. În volumele din urmă, acesta a devenit, cine știe cum, numele unui *om*: rebelul John Farson, care se află în spatele căderii Gileadului, orașul-stat în care Roland își petrece copilăria (n.a.).

să te întorci și să le pui în ordine. Asta am încercat să fac aici, având mereu grijă ca nici un adaos ori schimbare să nu dea în vileag secretele ascunse în ultimele trei volume ale ciclului, secrete pe care le-am păstrat cu tenacitate, în unele cazuri, chiar și treizeci de ani.

Înainte să pun punct, ar trebui să spun o vorbă despre tânărul care a cutezat să scrie cartea aceasta. Tânărul acela a fost expus la mult prea multe seminare de scriere și era obișnuit mult prea tare cu ideile pe care acele seminare le propovăduiesc: că scrii pentru alții și nu pentru tine însuși; că limbajul e mai important decât povestea; că ambiguitatea e de preferat clarității și simplității, care de obicei sunt semne ale unei minți simple și prozaice. Drept urmare, n-am fost surprins să găsesc un grad ridicat de prețiozitate în prima înfățișare a lui Roland (fără a mai pomeni ceea ce par a fi câteva mii de adverbe inutile). Am înlăturat cât de mult am putut din vorbăria asta goală și nu regret nici măcar o singură tăietură făcută în acest sens. În alte locuri – invariabil acelea în care uitasem ideile de la seminarele de scris, sedus fiind de vreun fragment de poveste deosebit de fermecător – am putut lăsa textul aproape neatins, cu excepția acelor uzuale îndreptări pe care orice scriitor simte nevoia să le facă. Așa cum am mai spus într-un alt context, doar lui Dumnezeu i-a ieșit totul bine din prima.

În orice caz, n-am vrut să înăbuș sau să modific cu adevărat felul în care povestea aceasta este spusă; cu toate hibeile ei, are un farmec aparte – mie așa mi se pare. A o modifica prea drastic ar fi însemnat să reneg persoana care a scris întâia dată despre pistolar, la sfârșitul primăverii și începutul verii anului 1970, iar asta nu am vrut să fac.

Ceea ce *am vrut* să fac – și asta înainte ca ultimele volume ale seriei să fie lansate, pe cât posibil – a fost să le ofer celor care citesc pentru prima dată povestea Turnului (dar și vechilor cititori care doresc să-și îmbospăteze memoria) un început mai clar și o intrare puțin mai lină în lumea lui Roland. Mai voiam și ca ei să aibă un volum care să prefigureze mai bine întâmplările viitoare. Sper că am reușit să fac asta. Iar dacă vă numărați printre cei care n-au vizitat niciodată strania lume prin care se mișcă Roland și prietenii lui, sper că vă veți bucura de minunățiile pe care le găsiți acolo. Mai mult decât orice, am căutat să spun o poveste minunată. Dacă veți cădea

sub vraja Turnului Întunecat, fie și numai un pic, socotesc că-mi voi fi făcut treaba – care a început în 1970 și s-a încheiat în bună parte în 2003. Totuși, Roland ar fi primul care să atragă atenția că o perioadă ca aceasta înseamnă foarte puțin. De fapt, atunci când te afli în căutarea Turnului Întunecat, timpul nu are absolut nici o greutate.

– 6 februarie 2003

...O piatră, o frunză, o ușă neaflată; despre o piatră, o frunză, o poartă. Și despre toate chipurile uitate.

Goi și solitari venim în exil. În pântecul ei umbros n-am cunoscut chipul mamei noastre; din temnița făpturii ei venim în închisoarea neîmpărtășită și de negrăit a acestui pământ.

Care din noi și-a cunoscut fratele? Care din noi a iscodit inima părintelui său? Care din noi n-a rămas pururi un ferecat? Care din noi nu-i pururi străin și însingurat?

...O, rătăcit și de vânt jelit duh, întoarnă-ți pașii.

THOMAS WOLFE, *Privește, înger, către casă**

* Traducere de Marcel Corniș-Pope, Ed. Polirom, Iași, 2008.

REÎNCEPERE

1

PISTOLARUL

i

Omul în negru fugea în deșert și pistolarul se ținea după el.

Deșertul era apoteoza tuturor deșerturilor, nemărginit, se înălța spre cer parcă la infinit, în toate direcțiile. Era alb și orbitor și uscat ca iasca și plat, cu excepția nedeslușitei pâcle, ca un nor, a munților care se schițau la orizont și a ierbii-diavolului care aducea vise dulci, coșmaruri, moarte. Din loc în loc, câte o lespede funerară indica drumul, căci odinioară cărarea suflată de nisip care-și croia drum prin crusta groasă a solului alcalin fusese un drum mare. Trăsuri și căruțe îl străbătuseră. Dar de atunci lumea mersese mai departe. Lumea se golise.

Pistolarul fusese atins, pentru un moment, de amețală, o senzație ca de derivă, care făcu lumea întreagă să pară efemeră, un lucru pe care aproape îl străbați cu vederea. Momentul trecu și, asemenea lumii pe fața căreia umbla, el merse mai departe. Străbătu kilometrii cu nepăsare, fără a se grăbi, fără a trage de timp. La brâu avea agățată o ploscă de piele ca un cârnat umflat. Era aproape plină. Progresase în *kebef* de-a lungul multor ani și ajunsese poate la al cincilea nivel. Dacă ar fi fost un preot sfânt manni, probabil că nici nu i-ar fi fost sete; ar fi putut privi procesul de deshidratare a propriului trup cu o detașare clinică, udându-i fisurile și adânciturile întunecate doar atunci când rațiunea îi spunea că trebuie s-o facă. Nu era un manni însă, și nici adept al Omului Iisus nu era, și nu se considera sub nici un chip sfânt. Era doar un

pelerin de rând, cu alte cuvinte, și tot ce putea spune cu reală certitudine era că-i este sete. Și, cu toate acestea, nu simțea o nevoie stringentă de a bea. Într-un fel vag, asta îl bucura. Asta cerea ținutul, era un ținut însetat, iar el, în lunga lui viață, știuse să se adapteze mai presus decât orice.

Mai jos de ploscă erau armele, amândouă atent calibrate pentru mâinile sale; atunci când îi rămăseseră de la tatăl său, care cântărea mai puțin și nu era atât de înalt, la fiecare fusese adăugată câte o plăcuță. Cele două curele i se încrucișau peste vintre. Tocurile erau unse prea bine pentru ca până și soarele acela filistin să le poată crăpa. Mânerele pistoalelor erau din lemn de santal, galbene și cu granulație fină. Curelușe din piele aspră țineau tocurile legate lejer de coapse, și acestea se legănau puțin la mers; îi șterseseră albastrul jeansilor (și subțiaseră materialul) în două semicercuri care parcă semănau cu niște zâmbete gemene.

Tuburile de alamă ale cartușelor vârâte în ochiurile curelelor reflectau lumina soarelui. Erau mai puține acum. Pielea scârțâia moale.

Cămașa de ne-culoarea ploii sau a prafului era descheiată la gât, cu o curelușă de piele atârânănd larg prin butoniere făcute manual. Nu mai avea pălărie. La fel, nu mai avea nici cornul de odinioară; îi lipsea de ani de zile cornul acela, scăpat din mâna unui prieten aflat în pragul morții, îi lipseau amândouă.

Urcă o dună domoală (deși nu era fir de nisip acolo; deșertul era o suprafață compactă și nici vânturile aprige care băteau la lăsarea întunericului nu ridicau în aer decât un praf aspru, sâcâitor, ca pudra de curățat) și, în partea adăpostită de vânt, partea unde umbrele se lăsau cel mai devreme, văzu vestigiile împrăștiate ale unei vetre mici. Astfel de semne mărunte, care trădau încă o dată posibilă umanitate a omului în negru, îl bucurau fără greș. Buzele i se întinseră pe rămășițele scobite, scorojite ale feței. Rânjetul era înfiorător, dureros. Se lăsă pe vine.

Cel pe care îl urmărea arsesse iarba-diavolului, desigur. Era singurul lucru de pe acolo care *putea* să ardă. Ardea cu flacără unsuroasă, stinsă, și ardea

încet. Locuitorii de la graniță îi spusese că diavolii sălășluiesc până și în flăcări. Aceștia ardeau iarba-diavolului, dar refuzau să se uite în flacăra ei. Spuneau că diavolii te hipnotizează, te ademenesc și până la urmă te înhață dacă te uiți în flăcări. Iar următorul om atât de nechibzuit încât să se uite în foc te poate vedea.

Iarba arsă era așezată încrucișat în felul acela ideografic de-acum familiar și se năruie într-un morman amorf sub atingerea îndrăzneată a pistolarului. În cenușă nu rămăsese altceva decât o bucată carbonizată de șuncă, pe care el o înghiți meditativ. Așa era mereu. Pistolarul îl urmărea deja de două luni pe omul în negru prin deșert, prin nesfârșitele pustietăți purgatoriale de-o monotonie sfâșietoare, și încă nu dăduse peste alte urme în afara ideogramelor sterile rămase de la focurile sale. Nu găsisese nici măcar o conservă, o sticlă ori o ploscă (pistolarul lăsase patru în urma sa, aidoma unor piei moarte de șarpe). Nu găsisese excremente. Bănuia că omul în negru le îngropa.

Poate că vetrele erau un mesaj, unul ce se alcătua din câte o Literă Nobilă odată. *Nu te apropia, partenere*, putea însemna. Sau: *Sfârșitul se apropie*. Sau poate chiar: *Vino și prinde-mă*. Nu conta ce spuneau sau ce nu spuneau. Pe el nu-l interesau mesajele, dacă asta erau. Ce conta era faptul că rămășițele acelea erau la fel de reci ca toate celelalte. Și totuși câștigase teren. Știa că este mai aproape, dar nu știa de unde știe asta. Îi spunea poate un miros anume. Dar nici asta nu conta. Avea să-și continue drumul până când ceva se schimba, iar dacă nu se schimba nimic, el tot avea să-și continue drumul. Va fi apă dacă asta va fi vrerea Domnului, cum spuneau bătrânii. Apă, dacă asta va fi vrerea Domnului, chiar și în deșert. Pistolarul se ridică în picioare, își scutură mâinile.

Nici o altă urmă; vântul, tăios ca lama unui brici, ștersese cu siguranță orice dâră superficială ar fi putut ascunde pământul solid al deșertului. Nici urmă de excremente omenesti, nimic aruncat pe jos, nici un semn al vreunui loc în care acestea să fi fost îngropate. Nimic. Doar vetrele acelea vechi risipite de-a

lungul drumului antic ce ducea spre sud-est și neîntreruptul semnal de direcție pe care îl purta în sine. Deși, desigur, era mai mult de atât; atracția spre sud-est era mai mult decât senzația unei direcții, era mai mult chiar decât o atracție magnetică.

Se așeză și își dădu voie să bea lung din ploscă. Se gândi la momentul acela de amețeală de la începutul zilei, senzația că este aproape detașat de lume, și se întrebă ce putuse însemna. De ce să-l ducă amețeala aceea cu gândul la cornul său și la ultimul dintre vechii săi prieteni, amândoi pierduți atât de demult pe Jericho Hill? Rămăsese cu pistoalele – pistoalele tatălui său – și mod sigur acestea erau mult mai importante decât orice corn... ori chiar decât prietenii.

Nu era oare așa?

Întrebarea era neliniștitoare într-un chip ciudat, dar cum nu părea să existe alt răspuns în afara celui evident, o lăsă deoparte, poate pentru altă dată. Scrută deșertul și apoi ridică ochii spre soarele care aluneca acum spre cvadrantul îndepărtat al cerului, un cvadrant ce, tulburător, nu reprezenta întru totul vestul. Se ridică, își scoase mânușile deșirate de la curea și începu să smulgă iarba-diavolului pentru a aprinde și el un foc. Așeză plantele peste cenușa lăsată de omul în negru. Găsea că această ironie, aidoma setei, avea asupra lui o tristă atracție.

Nu scoase amnarul din desagă decât după ce rămășițele zilei se mai simțeau doar în căldura evanescentă a pământului de sub el și în sâcâitoarea linie portocalie întinsă la orizontul monocrom. Șezu cu lucrurile sale în poală, privind răbdător spre sud-est, spre munți, nesperând să vadă dâra subțire și dreaptă de fum a vreunui nou foc în aer liber, neașteptându-se să vadă scânteierea portocalie a vreunei flăcări, dar privind totuși pentru că asta era o parte a misiunii sale și pentru că îi dădea o anumită satisfacție tristă. *Nu vei vedea niciodată ceea ce nu cauți să vezi, vierme, ar fi spus Cort. Deschide ochii cu care te-au înzestrat zeii, fă bine.*

Dar nu se vedea nimic. Era aproape, însă doar puțin mai aproape. Nu des-
tul de aproape încât să vadă fum la apus sau lumina instabilă și portocalie a
vreunui foc.

Apropie cremenele de tija de oțel și scăpără amnarul lângă iarba uscată,
făcută bucăți, bolborosind în același timp vechile și puternicele cuvinte fără
sens: „Întunericul scânteie, unde-i al meu părinte? Aici mă voi întinde? Aici
noaptea se încheie? Ai milă și un foc aprinde.“ Era ciudat cum unele dintre
cuvintele și obiceiurile copilăriei cădeau din șa și rămâneau în urmă, în vreme
ce altele se țineau bine și îl însoțeau pe viață, devenind tot mai grele la pur-
tat odată cu trecerea timpului.

Se întinse pe jos lângă mica sa vatră, în partea din care bătea vântul, lăsând
fumul-viselor să sufle peste pustiu. Vântul, cu excepția sporadicelor vârte-
juri care ridicau praful, sufla constant.

Deasupra, stele nu pâlpâiau, luminau constant și ele. Sori și lumi cu mi-
lioanele. Constelații amețitoare, focuri reci în toate nuanțele primare. Cum
îl privea așa, cerul se preschimbă din violet în negru-abanos. Un meteorit îl
brăzdă într-un arc scurt, spectaculos pe sub Mama Bătrână și se stinse. Focul
arunca umbre stranii în timp ce iarba-diavolului ardea în felul ei lent și alcătua
noi forme – nu ideograme, ci o simplă încrucișare vag înfricoșătoare în sim-
plitatea ei fără sens. Aranjase iarba nu într-un fel artistic, ci doar într-unul efi-
cient. Amintea de negru și alb. Amintea de un om care ar îndrepta tablourile
strâmbe într-o cameră de hotel. Focul arse cu flacără molcomă, egală, și fan-
tome dănțuiau în miezul lui incandescent. Pistolarul nu văzu. Cele două ti-
pare, arta și măiestria, se contopiră în timp ce el dormea. Vântul se tânguia,
o vrăjitoare cu cancer la stomac. Din când în când, o capricioasă pală des-
cendentă făcea fumul să se rotească și să sufle spre el, iar el îl inspira. Dădea
naștere la vise așa cum un mic corp străin dă naștere la o perlă într-o scoică.
Pistolarul gemu de câteva ori odată cu vântul. Stelele se arătară la fel de in-
diferente la aceasta cum se arătau față de războaie, crucificări, învieri. Și asta
l-ar fi mulțumit pe pistolar.

ii

Coborâse ultimele coline trăgând după el catârul care deja avea ochii morți și bulbucăți de la căldură. Cu trei săptămâni în urmă trecuse de ultimul oraș și de atunci nu văzuse înaintea ochilor decât drumul de trăsuri pustiu și câte un cătun format din colibele sărăcicioase ale locuitorilor de la graniță. Cătu-nele se răsfiraseră și rămăseseră ici-colo colibe solitare, majoritatea locuite de leproși sau nebuni. Considera că nebunii sunt o companie mai bună. Unul îi dăduse o busolă Silva din oțel inoxidabil și-l rugase să i-o ofere Omului Iisus. Pistolarul o luase cu o mină gravă. Dacă avea să-L vadă, avea să-i dea busola. Nu se aștepta la asta, dar orice era posibil. O dată văzuse un taheen – acesta, în speță, era un om cu cap de corb –, dar nemernicul fugise la chemarea sa, croncănind ceva ce-ar fi putut fi cuvinte. Ceva ce-ar fi putut fi ocări.

Cinci zile trecuseră de la ultima colibă și el începuse să creadă că altele nici nu vor mai fi, când trecu creasta ultimului deal erodat și văzu familiarul acoperiș înierbit și povârnit pe spate.

Locuitorul deșertului, un om surprinzător de tânăr cu o chică zbârlită de păr roșcovan care-i ajungea aproape până la brâu, plivea cu un aer de abandon desăvârșit un lan de porumb sfrijit. Catârul scoase un mormăit șuierat și locuitorul ridică privirea, ochii lui albaștri scânteietori ațintindu-se într-o clipă asupra pistolarului. Locuitorul era neînarmat, nu avea la el nici piroane și nici alm din câte vedea pistolarul. Ridică spre străin ambele mâini într-un gest scurt de salut, după care se aplecă iar în porumb, încovoiindu-se peste șirul de lângă coliba sa, aruncând peste umăr iarba-diavolului și câte un lujer necrescut. Părul lui flutura în vântul care venea acum direct dinspre deșert, fără a întâmpina vreo opreliște.

Pistolarul coborî încet dealul, trăgându-și măgarul pe care ploștile lui clipeau. Se opri la marginea lanului mic de porumb parcă ars, trase o gură de apă dintr-o ploscă pentru a-și trezi glandele salivare și scuipă pe solul arid.

– Viață pentru recolta ta.

– Viață pentru viața ta, răspunse locuitorul deșertului și se ridică. Îi pocni spatele. Îl scrută semeț pe pistolar. Mica porțiune din fața sa vizibilă între barbă și păr părea neatinsă de lepră, iar ochii, deși puțin înflăcărați, păreau ai unui om întreg la minte.

– Zile lungi și nopți ușoare, străine.

– Și ție de două ori pe-atât de multe.

– Puțin probabil, răspunse locuitorul și scoase un râset scurt. N-am altceva decât porumb și fasole, zise el. Porumbu-i gratis, da' pentru fasole tre' să dai ceva. Mi-o aduce cineva o dată la câtva timp. Omu' nu stă mult aici. Locuitorul râse în treacăt. Se teme de spirite. Se teme și de omul-pasăre.

– L-am văzut. Pe omul-pasăre, adică. A fugit de mine.

– Mdie, și-a rătăcit calea. Zice că e-n căutarea unui loc numit Algul Siento, numai că uneori îi spune Rai Albastru ori simplu Rai, nu-mi dau seama care. Auzit-ai tu de el?

Pistolarul clătină din cap.

– Păi... nu mușcă și nu-mpușcă, așa că ducă-se dracului. Ești tu viu au mort?

– Viu, zise pistolarul. Vorbești cum vorbesc oamenii manni.

– Am stat cu ei o vreme, da' aia nu era viață pentru mine; prea prietenoși sunt și mereu cu ochii după găurile din țesătura lumii.

Asta așa era, reflectă pistolarul. Oamenii-manni erau mari călători.

Un moment, se priviră reciproc în tăcere, după care locuitorul întinse mâna.

– Brown este numele meu.

Pistolarul îi strânse mâna și-i spuse cum îl cheamă. Când făcu asta, corbul costeliv croncăni de pe vârful jos al acoperișului de iarbă. Locuitorul gesticulă spre el scurt:

– Cela-i Zoltan.

La auzul numelui său, corbul croncăni din nou și își luă zborul spre Brown. Ateriză pe capul locuitorului și se cuibări cu ghearele împletite ferm în chica lui zbârlită.

– În mă-ta, croncăni Zoltan vesel. În mă-ta cu tine și calu' ce te-aduse aci.

Pistolarul încuviință din cap cu bunăvoință.

- Fasole, fasole, al muzicii fruct, recită corbul, pradă inspirației. Cu cât mănânci mai mult, cu atât mai mult te-ascult.

- Tu l-ai învățat asta?

- Altceva nu vrea să învețe, bag sama, zise Brown. Am încercat o dată să-l învăț Tatăl Nostru. Ochii i se pierdură un moment dincolo de colibă, spre deșertul aspru și plat. Bag sama că ăsta nu-i un loc bun pentru Tatăl Nostru. Tu ești pistolar. Am dreptate?

- Da.

Se lăsă pe vine și își scoase hârtia și tutunul. Zoltan își luă zborul de pe capul lui Brown și ateriză pe umărul pistolarului.

- Credeam că cei ca tine au dispărut.

- Vezi bine că nu-i așa.

- Din Lumea Dinăuntru venit-ai?

- Acum mult timp, aprobă pistolarul.

- Mai rămas-a ceva acolo?

La aceasta, pistolarul nu răspunse, însă chipul său sugera că era un subiect ce nu trebuie dezvoltat.

- 'L urmărești pe cela, bag sama.

- Da. Și inevitabil urmă întrebarea: E mult de când a trecut pe aici? Brown ridică din umeri.

- Nu știu. Timpu' curge ciudat aci. Ciudate-s și distanțele și direcțiile. Mai bine de două săptămâni. Mai puțin de două luni. Omu' cu fasolea a venit de două ori de cân' a trecut el. Aș zice șase săptămâni. Da' probabil că greșesc.

- Cu cât mănânci mai mult, cu atât mai mult te-ascult, zise Zoltan.

- A zăbovit? Întrebă pistolarul.

Brown încuviință din cap.

- A stat la cină, așa cum o să stai și tu, bag sama. Ne-am ținut de urât.

Pistolarul se ridică în picioare și pasărea zbură înapoi pe acoperiș, cârâind. El simți o nerăbdare stranie care-i dădea fiori.

– Despre ce a vorbit?

Brown ridică din sprânceană la el.

– Nu despre multe. Dacă plouă vreodată și când am venit aici și dacă mi-am îngropat nevasta. A întrebat dacă făceam parte dintre oamenii manni și eu am spus mdie, pentru că mi se părea că el știe deja asta. Aproape numai eu am vorbit, lucru neobișnuit. Făcu o pauză și singurul sunet care se auzi fu cel al vântului puternic. E-un vrăjitor, nu?

– Printre altele.

Brown aprobă ușor din cap.

– Știam. A scos un iepure din mânecă, gata spintecat și bun de aruncat în oală. Asta ești și tu?

– Vrăjitor? Pistolarul râse. Eu nu sunt decât un om.

– N-o să-l prinzi niciodată.

– Ba o să-l prind.

Se uitară unul la celălalt, între ei plutind pe dată un sentiment profund, locuitorul deșertului pe pământul lui uscat ca iasca, pistolarul pe pământul tasat care se prelungea spre deșert. Duse mâna după amnar.

– Poftim.

Brown scoase un chibrit cu vârf de sulf și-l scăpără cu o unghie murdară. Pistolarul vârî vârful țigării în flacără și inhală.

– Mersi.

– Poate vrei să-ți umpli ploștile, zise locuitorul deșertului, întorcându-se cu spatele. Izvoru-i sub streășină-n spate. Eu mă apuc de cină.

Pistolarul păși tiptil peste șirurile de porumb și se duse în spatele clădirii. Izvorul se afla pe fundul unui puț săpat manual și cu pereții acoperiți în piatră pentru a împiedica surparea pământului sfărâmicios. Coborând scara din răchită, pistolarul gândi că pietrele reprezentau munca a pe puțin doi ani – excavarea, transportul, așezarea lor. Apa era limpede, dar curgea încet, așa că umplerea ploștilor dură mult. Tocmai când punea dopul celei de-a doua, Zoltan se așeză din zbor pe marginea puțului.

– În mă-ta cu tine și calu' ce te-aduse aci, îl sfătui el.

Luat prin surprindere, pistolarul ridică privirea. Puțul era adânc cam de patru metri și jumătate: i-ar fi fost destul de ușor lui Brown să arunce un bolovan peste el, să-i spargă capul și să fure tot ce avea asupra lui. Un nebun sau un lepros n-ar fi făcut-o; Brown nu era nici una, nici alta. Și totuși îi plăcea de Brown, așa că alungă gândul și luă restul de apă pe care vrerea Domnului i-o scosese în cale. Oricare alta ar mai fi fost vrerea Domnului era treaba ka-ului, nu a sa.

Când intră pe ușa colibei și coborî scările (podeaua locuinței era sub nivelul solului, gândită astfel pentru a capta și a reține răcoarea nopților), Brown îndesa știuleți de porumb în tăciunii unui foc mic cu o spatulă noduroasă din lemn tare. Două farfurii ciobite fuseseră așezate la cele două capete ale unei pături cenușii. Apa pentru fasole tocmai începea să bolborosească într-o oală agățată deasupra focului.

– O să plătesc și pentru apă.

Brown nu ridică ochii.

– Apa e un dar de la Dumnezeu, cum cred că bine știi. Fasolea o aduce Pappa Doc.

Pistolarul scoase un hohot aspru de răs și se așază cu spatele sprijinit de un perete imperfect, își încrucișă brațele și închise ochii. După puțin timp, îi ajunse la nas mirosul de porumb prăjit. Se auzi un răpăit sec când Brown aruncă în oală o mână de fasole uscată. Din când în când, un *tac-tac-tac* al lui Zoltan care se plimba agitat pe acoperiș. Era obosit; mersese câte șaisprezece și uneori chiar optsprezece ore pe zi de când lăsase în urmă oroarea ce avusese loc în Tull, ultimul sat. Iar de douăsprezece zile încoace mergea pe jos; catârul era la capătul puterilor, mai trăia doar pentru că așa se obișnuise. Cândva cunoscuse un băiat pe nume Sheemie care avea un catâr. Sheemie nu mai era acum; acum nu mai era nimeni din cei de demult; decât ei doi: el și omul în negru. Auzise zvonuri cum că ar fi existat alte pământuri dincolo de acesta, pământuri verzi într-un loc numit Lumea de Mijloc, însă era greu de crezut. Aici, pământurile verzi păreau rodul fanteziei unui copil.

Tac-tac-tac.

Două săptămâni, spusese Brown, sau chiar și șase. Nu conta. Existau calendare în Tull, iar cei de acolo își amintiseră de omul în negru datorită bătrânului pe care îl vindecase la trecerea lui pe acolo. Doar un bătrân răpus de iarbă. Un bătrân de treizeci și cinci de ani. Iar dacă Brown avea dreptate, de atunci se apropiase destul de mult de omul în negru. Însă venea deșertul. Iar deșertul avea să fie un iad.

Tac-tac-tac...

*Dă-mi aripile tale, pasăre. Mi le voi deschide și voi zbura pe curenții calzi de aer.
Dormi.*

iii

Brown îl trezi peste o oră. Era întuneric. Singura lumină era strălucirea de-un roșu stins a tăciunilor din vatră.

– Catârul tău a murit, îl anunță Brown. Rău îmi pare. Cina-i gata.

– Cum?

Brown înălță din umeri.

– Prăjit și fiert, cum altfel? Faci nazuri?

– Nu, catârul.

– S-a-ntins doar la pământ, atâta tot. Părea că este un catâr bătrân. Și cu o oarecare părere de rău: Zoltan i-a mâncat ochii.

– O! Trebuia să se aștepte la asta. Bine.

Brown îl surprinse din nou când se așezară pe pătura care le servea drept masă cerând o scurtă binecuvântare: Ploaie, sănătate, triumful spiritului.

– Crezi în viața de apoi? îl întrebă pistolarul când Brown îi puse în farfurie trei știuleți calzi de porumb.

Brown aprobă din cap.

– Cred că asta e.